

Påskelilje og Pinselilje

Narcissus

Påske/pinseliljerne er løgplanter, der blomstrer omkring det tidspunkt, hvor kirken fejrer årets store højtider, påsken og pinsen. Mens påskeliljen er gul og duftløs, er pinseliljen hvid med en farvet midte og har en bedøvende duft.

Planten stammer fra middelhavsområdet og kan findes vildtvoksende så langt mod nord som England og Irland.

Folk, der udvandrede til Amerika, med bragte ofte den smukke blomst fra hjemlandet, derfor ses blomsten undertiden på hustomter, hvor en nybygger engang forsøgte lykken.

Også herhjemme ses grupper af liljer på skrænter og i rabatter, der har forvildet sig ud af haverne.

Planten har fået sit videnskabelige navn, Narcis, efter en uheldig græker, der blev så glad for sit eget spejlbillede, at han forelskede sig i det og hverken kunne spise eller drikke, indtil en nådig gud forbarmede sig over ham og skabte ham om til en smuk blomst. Udtrykket, narcissisme, bruges i dag om folk, der er sygeligt optagede af deres udseende.

Det siges, at hvis man kan høste ti pinseliljer i haven før pinse er det tegn på, at man vil have held med smådyrene i den kommende sommer.

Liljens løg er temmelig giftigt, og kan få fatale konsekvenser, hvis det havner i maden, men er alligevel indgået i medicinske eksperimenter, bl.a. som middel mod hårtab!

De fleste uheld med det giftige løg sker, når en legesyg hundehvalp, 'hjælper til' i haven og bruger det som legetøj. En forgiftning vil ofte vise sig, som opkastning og diarre.

Højtidsliljerne har i dag stor handelsmæssig værdi og sælges i sæsonen fra gartnerier og supermarkeder til forbløffende lave priser, når man betænker, at der er tale om levende væsner.

De findes i næsten alle danske haver og vidner om menneskers længsel efter forår.

De er lette at plukke og egner sig godt til buketter. De kræver ikke meget af voksestedet, men er tilfredse med de fleste placeringer og kommer igen år efter år. I Middelalderhaven står højtidsliljerne under æbletræerne.